

บทที่ 8

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยที่เสนอในบทนี้ กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง “ การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์เกี่ยวกับการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 ” มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11
2. เพื่อศึกษาปัญหาในการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูอาจารย์ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2541 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 ซึ่งได้แก่

1. กลุ่มผู้บริหารของโรงเรียน หมายถึง อาจารย์ใหญ่หรือผู้อำนวยการ และผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่หรือผู้ช่วยผู้อำนวยการทุกคน ซึ่งมีจำนวน 930 คน เป็นประชากร เปิดตารางของ Krejcie and Morgan (1970 : 608) ได้กลุ่มตัวอย่าง 275 คน นำไปสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย(Simple Random Sampling)
2. กลุ่มครูอาจารย์ หมายถึง อาจารย์ที่ปฏิบัติการสอนอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 ซึ่งมีจำนวน 5,141 คน เป็นประชากร เปิดตารางของ Krejcie and Morgan (1970 : 608) ได้กลุ่มตัวอย่าง 361 คน นำไปสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย(Simple Random Sampling)

รวมกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวนทั้งสิ้น 636 คน ดังรายละเอียดตาม
ตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารและครูอาจารย์ที่ใช้ในการวิจัย

ลำดับ	ชื่อโรงเรียน	จำนวนผู้บริหาร	จำนวนอาจารย์	รวม
1	โรงเรียนบ้านค่ายวิทยา	5	6	11
2	โรงเรียนบ้านหันวิทยา	5	4	9
3	โรงเรียนหนองสังข์วิทยายน	5	7	12
4	โรงเรียนคอนสารวิทยาคม	5	11	16
5	โรงเรียนโนนศรีวิทยา	5	4	9
6	โรงเรียนกว้างโจนศึกษา	5	9	14
7	โรงเรียนนางแดดวังชมพูวิทยา	5	5	10
8	โรงเรียนฉิมพลีวิทยา	5	7	12
9	โรงเรียนภักดีชุมพลวิทยา	5	4	9
10	โรงเรียนเทพสถิตวิทยา	5	6	11
11	โรงเรียนหนองบัวระเหววิทยา	5	6	11
12	โรงเรียนพญาเย็นวิทยา	5	9	14
13	โรงเรียนปรangk้ทองวิทยา	5	6	11
14	โรงเรียนสีคิ้วหนองหญ้าขาว	5	3	8
15	โรงเรียนสาทรายวิทยาคม	5	9	14
16	โรงเรียนหนองกรดวัฒนา	5	6	11
17	โรงเรียนหนองบุนนาคประสงศ์วิทยา	5	7	12
18	โรงเรียนบึงพะไล	5	5	10
19	โรงเรียนปากช่อง 2	5	5	10
20	โรงเรียนขามทะเลสอ	5	10	15
21	โรงเรียนนิคมพิมายศึกษา	5	2	7
22	โรงเรียนท่าช้างราษฎร์บำรุง	5	9	14
23	โรงเรียนสนมวิทยาการ	5	11	16

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อโรงเรียน	จำนวนผู้บริหาร	จำนวนอาจารย์	รวม
24	โรงเรียนพระครูพิทยาคม	5	9	14
25	โรงเรียนลำดวนพิทยาคม	5	6	11
26	โรงเรียนไพศาลพิทยาคม	5	5	10
27	โรงเรียนตลาดโพธิ์พิทยาคม	5	7	12
28	โรงเรียนแคนดงพิทยาคม	5	6	11
29	โรงเรียนโนนสุวรรณพิทยาคม	5	5	10
30	โรงเรียนนาโพธิ์พิทยาคม	5	7	12
31	โรงเรียนพลับพลายพิทยาคม	5	7	12
32	โรงเรียนพนมรุ้ง	5	8	13
33	โรงเรียนสิริเกษมอ่อนเกล้า	5	6	11
34	โรงเรียนกุศลเสลาพิทยาคม	5	7	12
35	โรงเรียนละทายวิทยา	5	7	12
36	โรงเรียนพยุหวิทยา	5	5	10
37	โรงเรียนกันทรอมวิทยา	5	5	10
38	โรงเรียนขามชุมน้อยพิทยาคม	5	11	16
39	โรงเรียนศรีรัตนวิทยา	5	7	12
40	โรงเรียนเขื่อนช้างวิทยาคาร	5	7	12
41	โรงเรียนไตรมิตร	5	6	11
42	โรงเรียนสัมป่อยพิทยาคม	5	8	13
43	โรงเรียนบึงบูรพ์	5	6	11
44	โรงเรียนปรีอใหญ่วิทยบาลสังข์	5	6	11
45	โรงเรียนนาดีวิทยา	5	6	11
46	โรงเรียนเมืองสิงวิทยา	5	5	10
47	โรงเรียนเมืองบัววิทยา	5	6	11
48	โรงเรียนลานทรายพิทยาคม	5	6	11
49	โรงเรียนโคกยางวิทยา	5	5	10

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อโรงเรียน	จำนวนผู้บริหาร	จำนวนอาจารย์	รวม
50	โรงเรียนฤๅฒไพทประชาสรรค์	5	5	10
51	โรงเรียนกระเทียมวิทยา	5	8	13
52	โรงเรียนพนมดงรักวิทยา	5	7	12
53	โรงเรียนนางมดวิทยา	5	6	11
54	โรงเรียนสุรพิรินทร์พิทยา	5	10	15
55	โรงเรียนเบ็ดฟ้าพิทยาสรรค์	5	5	10
รวม		275	361	636

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารกิจการนักเรียนและปัญหาในการบริหารกิจการนักเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยอาศัยแนวการสร้างแบบสอบถามจากการอ่านตำรา เอกสาร และวิทยานิพนธ์ ที่เกี่ยวข้อง

แบบสอบถามที่สร้างขึ้นแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของคำถามที่ใช้เป็นแบบสอบถามกำหนดให้เลือกตอบ (Check List) เป็นคำถามที่มุ่งถามข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์การทำงานด้านการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ลักษณะของคำถามที่ใช้เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) แต่ละข้อมี 5 ตัวเลือกตามความถี่ของการปฏิบัติงาน โดยแบ่งเป็น ไม่มีเลย น้อยที่สุด น้อยมาก และมากที่สุด โดยให้น้ำหนักคะแนน 0 , 1 , 2 , 3 , 4 ตามลำดับ คำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าทั้งหมด 66 ข้อ แบ่งเป็นการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนด้านต่าง ๆ 10 ด้านดังนี้

1. ด้านการรับเด็กเข้าเรียนและการแบ่งกลุ่มนักเรียน จากข้อ 1 - 6 รวม 6 ข้อ
2. ด้านการปฐมนิเทศ จากข้อ 7 - 12 รวม 6 ข้อ
3. ด้านการจัดให้ทุนการศึกษา จากข้อ 13 - 17 รวม 5 ข้อ
4. ด้านการจัดบริการและสวัสดิการต่าง ๆ เช่น บริการอาหารกลางวันและน้ำดื่ม บริการสุขภาพอนามัย ฯลฯ จากข้อ 18 - 25 รวม 8 ข้อ
5. ด้านบริการปรึกษาหารือหรือแนะแนว จากข้อ 26 - 32 รวม 7 ข้อ

6. ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน จากข้อ 33 - 41 รวม 9 ข้อ
7. ด้านการจัดการสอนซ่อมเสริม จากข้อ 42 - 46 รวม 5 ข้อ
8. ด้านการรักษาวินัยและความประพฤติของนักเรียน จากข้อ 47-56 รวม 10 ข้อ
9. ด้านการทำระเบียบสะสมเป็นหลักฐานและประวัตินักเรียน จากข้อ 57 - 62

รวม 6 ข้อ

10. ด้านการวิจัยประเมินผลและติดตามผลเมื่อนักเรียนสำเร็จไปแล้ว จากข้อ 63 -66 รวม 4 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการบริหารกิจการนักเรียนลักษณะของคำถามที่ใช้เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) แต่ละข้อมี 5 ตัวเลือกตามความถี่ของปัญหา โดยแบ่งเป็น ไม่มีเลย น้อยที่สุด น้อย มาก และมากที่สุด โดยให้น้ำหนักคะแนน 0 , 1 , 2 , 3 , 4 ตามลำดับ คำถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่าทั้งหมด 57 ข้อ แบ่งเป็นปัญหาในการบริหารกิจการนักเรียนด้านต่าง ๆ 10 ด้านดังนี้

1. ด้านการรับเด็กเข้าเรียนและการแบ่งกลุ่มนักเรียน จากข้อ 1 - 6 รวม 6 ข้อ
2. ด้านการปฐมนิเทศ จากข้อ 7 - 11 รวม 5 ข้อ
3. ด้านการจัดให้ทุนการศึกษา จากข้อ 12 - 15 รวม 4 ข้อ
4. ด้านการจัดบริการและสวัสดิการต่าง ๆ เช่น บริการอาหารกลางวันและน้ำดื่ม บริการสุขภาพอนามัย ฯลฯ จากข้อ 16 - 21 รวม 6 ข้อ
5. ด้านบริการปรึกษาหารือหรือแนะแนว จากข้อ 22 - 26 รวม 5 ข้อ
6. ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน จากข้อ 27 - 35 รวม 9 ข้อ
7. ด้านการจัดการสอนซ่อมเสริม จากข้อ 36 - 39 รวม 4 ข้อ
8. ด้านการรักษาวินัยและความประพฤติของนักเรียน จากข้อ 40-47 รวม 8 ข้อ
9. ด้านการทำระเบียบสะสมเป็นหลักฐานและประวัตินักเรียน จากข้อ 48 - 52

รวม 5 ข้อ

10. ด้านการวิจัยประเมินผลและติดตามผลเมื่อนักเรียนสำเร็จไปแล้ว จากข้อ 53 - 57 รวม 5 ข้อ

การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาแนวคิด หลักการ และการจัดระบบการบริหารกิจการนักเรียน นำมาสรุปกรอบความคิดหลักที่จะใช้ในการวิจัย

2. ผู้วิจัยศึกษาแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านกิจการนักเรียน
3. รวบรวมแนวคิด จาก ข้อ 1 และ 2 มากำหนดกรอบ และขอบเขตเนื้อหาในแบบสอบถาม
4. สร้างข้อคำถามของแบบสอบถามตามรายละเอียดและประเด็นสำคัญที่กำหนดไว้เกี่ยวกับ
  - 4.1 สภาพการบริหารกิจการนักเรียนของหน่วยงานของผู้ตอบแบบสอบถาม
  - 4.2 ปัญหาในการบริหารกิจการนักเรียนของหน่วยงานของผู้ตอบแบบสอบถาม
5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอ รองศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำและร่วมกันพิจารณาคัดเลือกแก้ไขทั้งเนื้อหาและภาษาที่ใช้ให้เหมาะสม เพื่อให้เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ต่อไป
6. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีทั้งความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในการบริหารกิจการนักเรียน ได้พิจารณาให้ข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงเนื้อหาและสำนวนภาษา ซึ่งได้รับความร่วมมืออย่างดี
7. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามพร้อมทั้งข้อเสนอแนะต่าง ๆ จากผู้ทรงคุณวุฒิ นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อร่วมกันพิจารณาแก้ไข ปรับปรุงแบบสอบถาม ให้เป็นแบบสอบถามฉบับจริงที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงอธิบดีกรมสามัญศึกษา เพื่อกำหนดให้ทราบและขอหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากกรมสามัญศึกษา
2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์และตอบรับกลับเป็นรายฉบับทางไปรษณีย์

แบบสอบถามที่ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมี 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 กลุ่มผู้บริหาร ได้แก่ ผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 จำนวน 275 ท่าน ส่งแบบสอบถามไปจำนวน 275 ฉบับ

กลุ่มที่ 2 กลุ่มครูอาจารย์ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 โดยเป็นผู้ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนเดียวกับผู้บริหาร จำนวน 361 ท่าน ส่งแบบสอบถาม 361 ฉบับ

รวมแบบสอบถามที่ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยทั้งหมด 636 ฉบับ ได้รับคืน 541 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.06 ดังแสดงไว้ในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืนจำแนกตามกลุ่มผู้บริหารและครูอาจารย์

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนที่ส่งไป (ฉบับ)	จำนวนที่ได้รับคืน (ฉบับ)	ร้อยละ
ผู้บริหารโรงเรียน	275	225	81.82
ครูอาจารย์	361	316	87.53
รวม	636	541	85.06

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ดังนี้

1. จากแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด 541 ฉบับ ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Science) โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยนำข้อคำถามตอนที่ 1 มาแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ แล้วนำไปเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาของผู้บริหารและครูอาจารย์ โดยนำข้อคำถามตอนที่ 2 มาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการบริหารกิจการนักเรียน โดยนำข้อคำถามตอนที่ 3 มาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

2. เกณฑ์การตีความหมายข้อมูลตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหาร
กิจการนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาของผู้บริหารและครูอาจารย์ (กานดา พูนลาภทวี, 2539: 45)
มีดังนี้

- ช่วงคะแนน 0.00 - 0.49 หมายความว่า ไม่มีการปฏิบัติเลย
- ช่วงคะแนน 0.50 - 1.49 หมายความว่า มีการปฏิบัติน้อยที่สุดหรือนาน ๆ ครั้ง
- ช่วงคะแนน 1.50 - 2.49 หมายความว่า มีการปฏิบัติบ่อย หรือบางครั้ง
- ช่วงคะแนน 2.50 - 3.49 หมายความว่า มีการปฏิบัติมาก หรือค่อนข้างบ่อย
- ช่วงคะแนน 3.50 - 4.00 หมายความว่า มีการปฏิบัติมากที่สุดหรือเป็นประจำ

3. เกณฑ์การตีความหมายข้อมูลตอนที่ 3 เกี่ยวกับปัญหาในการบริหารกิจการ
นักเรียน มีดังนี้

- ช่วงคะแนน 0.00 - 0.49 หมายความว่า ไม่มีปัญหาเลย
- ช่วงคะแนน 0.50 - 1.49 หมายความว่า มีปัญหาน้อยที่สุด
- ช่วงคะแนน 1.50 - 2.49 หมายความว่า มีปัญหาน้อย
- ช่วงคะแนน 2.50 - 3.49 หมายความว่า มีปัญหาปานกลาง
- ช่วงคะแนน 3.50 - 4.00 หมายความว่า มีปัญหาอย่างมากที่สุด